

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ
КАФЕДРИ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ТА
ХОРЕОГРАФІЇ
Завідувач кафедри

Протокол № 2 від
_____р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія та практика народного танцю»
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти: **перший бакалаврський**

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність: **024 Хореографія**

Освітня програма: **Хореографія**

Мелітополь, 2022

Розробники:

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Ступінь вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 9	Ступінь вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u> Галузь знань: <u>02 Культура і мистецтво</u> Спеціальність <u>024 Хореографія;</u> Освітня програма: <u>«Хореографія»</u>	Обов'язкова / вибіркова			
Блоків* – 4 у тому числі: курсова робота – 0 навчальна практика - 0		Рік підготовки:			
		3-й(1)		3-й(1)	
Загальна кількість годин – 270 год.		Семестр			
		5-й	6-й	5-й	6-й
		Лекції			
		<u>4</u> год.	<u>6</u> год.	— год.	— год.
		Практичні, семінарські			
		<u>22</u> год.	<u>58</u> год.	— год.	— год.
		Лабораторні			
		Навчальна практика**			
		Самостійна робота			
	<u>34</u> год.	<u>86</u> год.	— год.	— год.	
	Вид контролю (екзамен або залік)				
	Іспит	Іспит	Іспит	Іспит	
Тижневих годин**: V сем. – 2 год. VI сем. – 4 год.					

* наводиться цифрою кількість блоків, а також позначається знаком «+» курсова робота та (або) навчальна практика у складі дисципліни за їх наявності.

** за робочим навчальним планом (при різній кількості годин у різних семестрах слід вказати окремо по кожному семестру).

2. Мета та заплановані результати навчання

Метою дисципліни є – підготовка професійно грамотного викладача фахових дисциплін шляхом надання студентам ґрунтовних знань з теорії та методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови народного танцю; формування у них практичних навичок та умінь сценічного виконання та викладання даної дисципліни, у формуванні репертуару хореографічного колективу.

Завдання: - студент має ознайомитись з витоками народно-сценічного танцю, витоками та характеристикою російського білоруського, молдавського, італійського, угорського, польського, іспанського, мексиканського, циганського, татарського та грузинського танців, танців Прибалтики; різновидами форм танцювальних колективів; дізнатися про взаємозв'язок та відмінність народно-сценічного та класичного танцю; вивчити методику складання танцювальних комбінацій екзерсису біля станка; методику підготовки та проведення уроку з народно-сценічного танцю.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальна компетентність	
02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
02	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
03	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
04	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти

09	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

07	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
09	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
18	Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Тема 11. Вивчити основні рухи характерні для танців Молдови та Грузії.												
Тема 12. Створення танцювальних комбінацій або етюдів на основі рухів танців що побутують в Молдові: «Хора», «Молдовеняска», та грузинську комбінацію.												
УСЬОГО ГОДИН	210	10	80			120						

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

III рік підготовки

№	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Характеристика історико-етнографічних регіонів України.		
2	Тема 2. Характеристика Естонського народного танцю		
3	Тема 6. Характерні особливості танцювального мистецтва Молдови. Характеристика комплекту одягу.		
4	Тема 7. Характерні особливості танцювального мистецтва Грузії.		
Разом		10	

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми та питання, що вивчаються	Форма контролю	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
1	Тема 3. Методика виконання вправ екзерсису біля опори, що ґрунтується на лексиці танців України.			
2	Тема 4. Методика виконання вправ на середині класу, що ґрунтується на лексиці танців України.			
3	Тема 5. Вивчити основні рухи характерні для танців Полісся, Поділля, Буковина, Центральна Україна, Карпати.			
4	Тема 6. Створення танцювальних комбінацій або етюдів на основі рухів танців України.			
5	Тема 9. Методика виконання вправ екзерсису біля опори, що ґрунтуються на лексиці молдавського та грузинського народного танцю.			
6	Тема 10. Методика виконання вправ на середині класу, що ґрунтується на лексиці молдавського та грузинського народного танцю.			
7	Тема 11. Вивчити основні рухи характерні для танців Молдови та Грузії.			
8	Тема 12. Створення танцювальних комбінацій або етюдів на основі рухів танців що побутують в Молдові: «Хора», «Молдовеняска», та грузинську комбінацію.			
	Разом		80	

9. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Підготувати реферати на тему: «Характерні особливості танців Гуцульщини. Характеристика комплекту одягу Гуцульщини», «Характерні особливості танців Закарпаття. Характеристика комплекту одягу Закарпаття». «Характерні особливості грузинських танців. Характеристика комплекту одягу Грузії».

	«Характерні особливості танців Поділля, Полісся.»
2	Відпрацювати техніку виконання вправ екзерсису народного танцю.
3	Закріпити та удосконалити танцювальні рухи характерні для грузинських, гуцульських, закарпатських, подільських, поліських танців.
4	Відпрацювати танцювальні комбінації на основі рухів грузинських, гуцульських, закарпатських, подільських, поліських танців.
5	Повторення та вдосконалення виконання вивченого матеріалу

10. Методи навчання

Методи, що використовуються науково-педагогічним працівником на лекційних заняттях з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів при вивченні дисципліни:

- пояснювально-ілюстративний;
- частково-пошуковий (евристичний);
- дослідницький.
- словесні;
- наочні;
- організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- контролю та самоконтролю у навчанні;

Практичних заняттях з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів при вивченні дисципліни.

- репродуктивний;
- проблемний;
- практичні.
- бінарні (подвійні) методи навчання тощо.

11. Форми і методи контролю

Поточний контроль: спостереження, усне опитування, практична перевірка під час практичних занять.

Періодичний контроль; письмові роботи; контроль виконання завдань самостійної роботи реферати

Підсумковий (семестровий) контроль: залік, екзамен

12. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Національна оцінка	Європейська оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 відмінно	A	<p>Студент знає мету та завдання рухів, їх методику виконання та викладання (відповідно навчальній програмі). Знає структуру уроку та окремих його частин, принципи складання комбінацій та принципи змін музичної розкладки рухів.</p> <p>Студент вміє визначити помилки при виконанні рухів та знає прийоми їх подолання. Вміє використовувати різноманітні педагогічні методи та прийоми.</p> <p>Студент досконало володіє технічними (виконавськими) навичками. Володіє навичками складання комбінацій, педагогічної роботи.</p> <p>Студент демонструє високий рівень виконавської та акторської майстерності. До виконання поставлених задач підходить творчо.</p>
4 добре	C	<p>Студент знає мету та завдання рухів, їх методику виконання та викладання (відповідно навчальній програмі). Знає структуру уроку та окремих його частин, принципи складання комбінацій та принципи змін музичної розкладки рухів.</p> <p>Студент вміє визначити майже всі помилки при виконанні рухів та знає майже всі прийоми їх подолання. Вміє використовувати майже всі педагогічні методи та прийоми не в повному обсязі.</p> <p>Студент володіє технічними (виконавськими) навичками на достатньому рівні. Застосовуючи навички складання комбінацій майже не припускається помилок. Володіє навичками педагогічної роботи на достатньому рівні.</p> <p>Студент демонструє достатній рівень виконавської та акторської майстерності (йому бракує натхненності, емоційності виконання).</p>
3 задовільно	E	<p>Студент частково знає мету та завдання рухів, їх методику виконання та викладання (відповідно навчальній програмі). Знає структуру уроку і взагалі не знає структуру окремих його частин. Частково знає принципи складання комбінацій та принципи музичної розкладки рухів, припускає помилки при застосуванні їх на практиці.</p> <p>Студент частково може визначити помилки при виконанні рухів, але не знає прийоми їх подолання. Вміє використовувати педагогічні методи та прийоми частково.</p> <p>Студент володіє технічними (виконавськими) навичками на середньому рівні. Застосовуючи принципи складання комбінацій припускається значних помилок. Володіє навичками педагогічної роботи на середньому рівні.</p> <p>Студент демонструє середній рівень виконавської та акторської майстерності (йому бракує натхненності, емоційності виконання).</p>
2	X	<p>Студент частково знає мету та завдання рухів. На низькому рівні знає методику виконання та викладання рухів (відповідно навчальній програмі). Частково знає структуру уроку і взагалі не знає структуру</p>

не задовільно		<p>окремих його частин. Майже не знає принципи складання комбінацій та принципи музичної розкладки рухів і відповідно не може застосувати їх на практиці.</p> <p>Студент майже не може визначити помилки при виконанні рухів і відповідно не знає прийомів їх подолання. Вміє використовувати педагогічні методи та прийоми на низькому рівні.</p> <p>Вміє використовувати педагогічні методи та прийоми на низькому рівні.</p> <p>Студент володіє технічними (виконавськими) навичками на низькому рівні.</p> <p>Студент демонструє низький рівень виконавської та акторської майстерності.</p>
1 не задовільно	F	<p>Студент не знає мету та завдання рухів. Не знає методику виконання та викладання рухів (відповідно навчальній програмі). Не знає структуру уроку та окремих його частин. Не знає принципи складання комбінацій та принципи музичної розкладки рухів. Студент не вміє визначити помилки при виконанні рухів. Студент не володіє технічними (виконавськими) навичками. Студент не володіє виконавською та акторською майстерністю.</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна:

До основної літератури варто включати нормативні документи, базові вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці університету.

1. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації / Є.В. Зайцев, Ю.В. Колесниченко. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 416 с.

2. Захаров Р. В. Записки балетмейстера / Р.В. Захаров. – М.: Искусство, 1976. – 351 с.

3. Захаров Р.В. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта / Р.В.Захаров. – М.: Искусство, 1983. – 224 с.

4. Іванова І. Переглянута техніка європейських танців / І. Іванова. – К.,1986. – 354 с.

5. Климов А.А. Основы русского народного танца /А.А.Климов. - М.,1981.

6. Колногузенко Б.М. Хореографія вихователька поколінь / Б.М. Колногузенко // Культура і життя. – 2002. – № 7. – С. 7 – 9.

7. Лопухов А., Ширяев А., Бочаров А. Основы характерного танца/ А.Лопухов, А.Ширяев, А.Бочаров 1939

8. Максименко А.І. Становлення народно-сценічного танцю в системі хореографічної і педагогічної освіти / А.І. Максименко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Суми: СумДПУ, 2010. – С. 67 – 74.

9. Смирнов И.В. Искусство балетмейстера / И.В. Смирнов. – М.:Просвещение, 1986. – 138 с.

10. Ткаченко І.О. Значення екзерсису у підготовці майбутніх керівників дитячих хореографічних колективів / І.О. Ткаченко // Мистецькі пошуки: зб. наук. Праць. – Суми: СумДПУ, 2012. – С. 121 – 125.

11. Ткаченко Т.С. Народный танец / Т.С. Ткаченко. – М.: Искусство, 1954. – 680 с.

Допоміжна:

В список допоміжна літератури включаються різні довідкові, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації, інтерактивний (електронний) комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни тощо відповідної тематики. Науково-педагогічний працівник може надавати здобувачам вищої освіти посилання на доступну для них наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

14. Інформаційні ресурси в інтернеті

Як джерела інформації рекомендовано: Відкриті державні реєстри; Оприлюднені документи та офіційні сайти державних інших органів установ та організацій; Відкриті бази даних; Аудіо- та відео-записи; Інші матеріали та джерела інформації

1. Каміна Л.І. Гармонійна єдність творчих надбань аматорських і професійних колективів народно-сценічного танцю України [Електронний ресурс] : банк методичних розробок / Л.І. Каміна. – Електрон. дан. – Портал науковців Українського центру культурних досліджень, 2013- Режим доступу: <http://archive.is/DB1cd>

2. Народні танці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://narodni.com.ua/unt/основні-терміни>

3. Танці народів світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [nado.znate.ru/Народний танець](http://nado.znate.ru/Народний_танець)

4. Танці народів світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://tantsyem.ru/category/ukra%D1%97nski-narodni-tanci/>